

Advies

aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zutphen

Adviesverzoek

Gemeente Zutphen

Voorzitter

De heer Ir. W. van Oorschot

Aanwezige commissieleden

de heer ing. J. van Blarikom

de heer Ir. G. Simonetti

de heer Ir. C. Zaat

Toetsingskader

O Ruimtelijke ordening

X Welstand

X Monumentenzorg

Relevante wet- en regelgeving

Monumentenwet 1988

Welstandsnota Zutphen

Monumentennota Zutphen 1998

Team/Cluster

Omgeving/monumentenzorg

Ambt. secretaris (zonder stem)

De heer ing. H. Haafkens

de heer Ir. A. de Gooijer

de heer W. Wensink

Datum vergadering

25 september 2014

Aangeleverde stukken

De verordening stads-, en landschapschoon 2006

Nadere regels bij de verordening stads-, en landschapschoon 2006

Voorstel voor het plaatsen van tijdelijke terrasopstelling voor lente en herfst op de Houtmarkt van Zutphen

Nummer advies(verzoek)

EAR/2014-002

de heer drs. M. Kruidenier

de heer C. Wentink

Datum advies

16 oktober 2014

Formulering adviesverzoek

Wat adviseert de Erfgoedadviesraad het college ten aanzien van het voorstel voor het te wijzigen beleid voor terraschotten.

Samenvatting discussie

De Erfgoedadviesraad heeft kennis genomen van het staande beleid en de eerdere pogingen om het beleid voor terrassen te versoepelen ten gunste van de ondernemers. Doel van het college is om de ondernemers te faciliteren in een efficiënt gebruik van de terrassen.

De erfgoedadviesraad erkent de noodzaak om efficiënt gebruik, mogelijkheden voor ondernemers en ruimtelijke kwaliteit maximaal op elkaar af te stemmen. Duidelijk is dat de ondernemers een onmisbare bijdrage leveren aan de beleving van de binnenstad.

De eerder genoemde proef voor de versoepeling heeft geleid tot een vergroting van de terrassen door het vrij gebruik van het looppad langs de gevels, het gewijzigd beleid voor het opslaan van het meubilair en het gebruik van zogenoemde 'terrasverwarmers'.

In aanwezigheid van de monumentenadviseur mevr. Koster de Lange worden zowel de bestaande beleidsartikelen van de nadere regels bij de verordening stads-, en landschapschoon 2006 doorgenomen. Vervolgens is aan de hand van een voorstel van Attika Architecten dd. 20/07/2014 gesproken over de plaatsing van tijdelijke terraschotten waarbij verschillende opties zijn gevisualiseerd. De periode van plaatsing is niet duidelijk omschreven maar het gaat om de herfst en lenteperiode waarin de terrasverwarmers ook overdag nodig zijn.

Standaard beleid gemeente Zutphen**Artikel 10. Verordening stads-, en landschapschoon 2006**

1. Terrasschotten zijn alleen toegestaan in combinatie met tafels en stoelen.
2. Terrasschotten mogen alleen loodrecht op de gevel staan, direct aansluitend aan de gevel en dienen verplaatsbaar te zijn.
3. De op het terras aanwezige terraschotten mogen maximaal 1,50 meter hoog zijn. Boven de 1,00 meter moeten zij volledig transparant zijn.
4. Op overterrassen is het toegestaan om aan één zijde van het overterras terraschotten te plaatsen, echter alleen haaks op de gevel. Het is niet toegestaan om terraschotten evenwijdig aan de gevel te plaatsen.
5. Op de overterrassen is één type (naar vorm, materiaal en afmetingen) terraschotten toegestaan, dat naar eigen inzicht gekleurd kan worden, zonder toevoeging van handelsreclame.

Inleiding aan de hand van bestaand onderzoek en literatuur

De openbare ruimte heeft een veelvoud aan functies, noodzakelijk voor het goed functioneren van de (binnen)stad. Veel van deze functies nopen tot een bepaalde inrichting van de openbare ruimte, al dan niet vergezeld van een bepaalde "aankleding" (verkeersborden, telefooncellen bushaltes, parkeerplaatsen, groen, etc. etc). De openbare ruimte is schaars. Er moeten voortdurend prioriteiten worden gesteld en keuzes gemaakt. Het inrichten van een terras moet passen binnen deze veelheid van functies en daarmee harmoniëren.

De investeringen van de gemeente Zutphen, de ondernemers en projectontwikkelaars in de verbetering van de kwaliteit van de binnenstad, zowel in de monumenten, de nieuwbouw als in de openbare ruimte, dragen bij aan de vergroting van de aantrekkingskracht van de stad. Zutphen is in de regio een voorbeeld van hoe een historische stad op kwalitatief hoogwaardig niveau verleden en heden met elkaar weet te verbinden. Vooral door de in het oog springende inrichting van de openbare ruimte scheidt de gemeente een klimaat waarin de horeca nieuwe mogelijkheden krijgt voor de exploitatie van haar ondernemingen. De afgelopen jaren is in Zutphen de ruimte voor terrassen substantieel toegenomen. De terrassen zijn daarmee mede beeldbepalend geworden voor de stad.

Het rendement van deze investeringen van de gemeente in de pleinen en straten van de stad wordt gemaximaliseerd als de horecaondernemers, waar nodig gezamenlijk, hun verantwoordelijkheid nemen voor een kwalitatief hoogwaardige invulling van deze openbare ruimte. Kwaliteit heeft hierbij zowel betrekking op de veiligheid, toegankelijkheid en duurzaamheid, als op de esthetische aspecten van de opbouw en inrichting van terrassen.

Ruimtelijke kwaliteit (beeld en stedenbouwkundig)

Het gebruik van terrasschotten is in onder het huidige beleid bedoeld als windscherm haaks op de gevel. Schotten zijn rustig in uiterlijk en grotendeels transparant.

Het voorliggende voorstel voor een beleidswijziging ten gunste van omlopende terrasschotten heeft grote invloed op de ruimtelijke kwaliteit. De openbare ruimte wordt onttrokken aan de stad. In stedenbouwkundige zin ontstaan er enkele, vrijwel aaneengesloten volumes die zich meer presenteren als bouwwerk, met een eigen (uniforme) gevelwand. Daarmee doet dit voorstel geen recht aan het open pleinkarakter en de (historische) stedenbouwkundige structuur.

Het college zou zich hierbij kunnen afvragen of er hiermee ook geen oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van deze schaarse ruimte. Terzijde wordt opgemerkt dat het voorstel eveneens tot resultaat heeft dat er door verschillen in de gevelbreedte ook meer verschillende breedtes van schotten ontstaan.

De kleur en modelvoorstellen zijn gezien de uniformiteit rustig maar het is de vraag of deze voldoende variëteit bieden om de levendigheid van het straatbeeld te ondersteunen.

Opvallend is hierbij is dat de huidige terrasschotten al niet voldoen aan de regels uit de verordening omdat er duidelijke reclame-uitingen op de schotten aanwezig zijn.

Het gevisualiseerde voorstel laat op heel duidelijk zien dat er in de stedelijke ruimte een aaneengesloten blok ontstaat. Het feit dat hierbij een deel van dit blok transparant is neemt niet weg dat de interactie tussen de stedelijke ruimte en de meer gesloten terrasblokken sterk afneemt, zoniet verdwijnt. Zutphen staat als stad bekend om haar statige maar toch ook vriendelijke en open karakter, dit karakter wordt aangetast als een deel van het jaar deze terrasschotten worden toegepast.

Cultuurhistorie en monumenten beoordeling

In het kader van monumentenzorg en zorg voor het rijksbeschermd stadsgezicht moet gezegd worden dat een beleidswijziging tot gevolg heeft dat het contact en de zichtbaarheid van de historische gevels op plintniveau sterk afnemen. Het totaal van de wijziging heeft tot gevolg dat de stedelijke ruimte wordt onttrokken en de eenvormigheid in schril contrast staan met de

ruimtelijke kenmerken en de variëteit in de gevels en de aankleding van de stad.

De voordelen voor de ondernemers in de nieuwe situatie t.o.v. de bestaande situatie zijn onduidelijk omdat ook onduidelijk blijft of de horeca deze gasten niet ook in het eigen horecapand op creatieve wijze kan ontvangen.

Schotten passen in principe niet op een terras omdat een terras een deel is van de openbare ruimte en daarvan deel moet blijven uitmaken (terras bezoekers "te gast" op het openbare plein). Het argument dat er door verhoging van de schotten en het mogelijk maken van schotten dwars op de gevels zuiniger met de warmte kan worden omgegaan is maar beperkt correct omdat deze materialen de warmte niet vast kunnen houden en er voor dit doeleinde ook veel betere oplossingen bestaan.

De Erfgoedadviesraad gaat graag met het binnenstadsmanagement en een aantal ondernemers in gesprek om te spreken ~~om te spreken~~ over andersoortige oplossingen.

Conclusie

De erfgoedadviesraad adviseert het college het bestaande beleid ten aanzien van terrasschotten niet te versoepelen maar juist samen met de ondernemers in te zetten op de continue verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte waarbij deze kwaliteit als basis voor economische ontwikkeling wordt gezien. Vanzelfsprekend zou ruimte gelaten moeten worden voor innovatieve concepten waarin bijvoorbeeld ook innovatieve terrasverwarmers een plek moeten kunnen krijgen.

Namens de Erfgoedadviesraad Zutphen,

Dhr. Ir. W.J.A.M. (Willem) van Oorschot
Voorzitter Erfgoedadviesraad Zutphen

dhr. ing. H. (Hendrik) Haafkens
ambtelijk secretaris